

корисних для майбутньої професійної діяльності економічно спрямованих тем для вивчення іноземною мовою, організація активної участі студентів у навчальному процесі як власне суб'єктів навчання.

З метою виявлення головних чинників покращання формування комунікативної компетенції студентів-економістів нами було проведене опитування студентів 2 курсу КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Усього в опитуванні взяло участь 105 студентів, що дало змогу забезпечити валідність отриманих результатів. Студентам було запропоновано дати відповідь на запитання: «Що сприяє збільшенню Вашого інтересу до вивчення іноземної мови?», «Яким чином Ви збираєтесь застосовувати отримані знання у подальшій професійній діяльності?», «Як Ви оцінюєте власну іншомовну комунікативну компетенцію?», та «Що би Ви хотіли змінити у вивченні іноземної мови економічного спрямування?». За результатами дослідження 64 % студентів зазначили, що перспектива використовувати отримані знання у подальшій кар'єрі (наприклад, при працевлаштуванні в іноземні компанії чи роботі за кордоном) суттєво збільшує їх мотивацію вивчати іноземну мову. Близько 24,6 % відмітили, що цікаві заняття та добір цікавого матеріалу на заняттях сприяє активному вивченню дисципліни. Також 94 % опитаних студентів планують використовувати отримані знання іноземної мови у професійній діяльності, мотивуючи це власним професійним зростанням, коли 5 % студентів ще не визначились з пріоритетами кар'єри у житті. З них 58 % характеризують власні комунікативні здібності іноземною мовою як добрі, 24 % — як задовільні, 9 % — не дали відповіді на запитання. Щодо змін у навчальному процесі, то 34 % не вважають за потрібне змінювати щось у процесі навчання, 22 % змінили би вивчення деяких тем, керуючись власними профільними інтересами, 16 % хотіли би частіше навчатись за інтерактивними технологіями.

*Жибер Т.В., доцент, к.е.н., доцент
кафедри фінансів*

НАУКОВА РОБОТА ЗІ СТУДЕНТАМИ У ПРИКЛАДНИХ ДИСЦИПЛІНАХ

Викладання прикладних дисциплін передбачає набуття студентами практичних умінь під час опрацювання ситуацій, максимально наближених до реальних. У такому випадку наукові основи необхідні як база для засвоєння практичних вмінь, але наголос у практичних заняттях усе-таки залишається на сучасних, плинних, фактичних подіях і ситуаціях. Однак, при викладанні прикладних дисциплін можна ефективно мотивувати студентів до наукової роботи.

Розглянемо такі способи наукової роботи зі студентами та самостійної наукової роботи студентів при вивченні ними прикладних дисциплін:

1. підготовка та проведення студентами практичного заняття;
2. підготовка студентами лекції;
3. самостійне індивідуальне наукове дослідження з презентацією результатів;
4. колективна наукова робота та використання її результатів на практичному тренінгу або в підготовці ділових ігор.

Перший спосіб передбачає, що серед числа студентів у групі обирається один або два відповідальних за проведення заняття. Їхня підготовка включає розробку структури заняття, визначення і розробку завдань, проведення опитування, дискусій із групою тощо. Наукова робота відповідальних полягає у тому, що, по-перше, вони повинні глибше вивчити тему, яка буде на занятті. По-друге — розуміти і доповнювати відповіді інших студентів, керувати дискусією та розробляти завдання для практичного виконання на основі наукових положень.

Підготовка лекції студентами теж включає наукову роботу, особливо якщо лекція включає систематизацію наукових положень з огляду на практичні реалії. Також студенти можуть систематизувати наукові поняття, розробляти класифікації та переліки, встановлювати зв'язки наукових понять і їхнього нормативного регулювання. Лекції-диспути кількох студентів з різних точок зору на наукову проблему дозволяють підвищити зацікавленість слухачів і виявити нові підходи до використання теоретичного матеріалу дисципліни.

Самостійне індивідуальне наукове дослідження з презентацією результатів може стати основою для ділових ігор, імітації практичних ситуацій. За його тематикою студенти опрацьовують публікації у сучасних періодичних виданнях — це вчить їх працювати з науковою літературою та, наприклад, поточними звітами з виконання бюджетів одночасно. За результатами досліджень студенти можуть готувати презентації, інтелект-карти, конспекти та використовувати їх при виконанні наступних завдань.

Колективна наукова робота та використання її результатів на практичному тренінгу або в підготовці ділових ігор передбачає більш поглиблене розуміння студентами тих практичних завдань, які вони повинні вирішувати при вивченні прикладних дисциплін. На основі опрацьованих за темою практичного заняття наукових теорій студенти можуть запропонувати обґрунтовану інтерпретацію практичних ситуацій. Зокрема, на основі наукової роботи в малих групах студенти можуть виступати як суб'єкти процесу, який вони вивчають, у діловій грі — наприклад, від імені органів влади. Приймати рішення на основі наукової, а не тільки процесуальної та статистичної доцільності. Інтерпретація результатів завдань буде кращою.

Таким чином, щоб підвищити ефективність практичних занять, студентів для їхнього самовдосконалення обов'язково необхідно стимулювати до самостійних наукових розробок за напрямами практичних завдань з відкритими відповідями.

Завистовська Г.І., старший викладач
кафедри фінансів

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК КРОК ДО ЯКІСНОЇ ОСВІТИ

Якісна освіта розглядається в наш час як один із основних індикаторів якості життя, інструмент соціальної та культурної злагоди й економічного зростання.

Надзвичайно важливим кроком для наближення до європейських принципів освіти є зміна у стосунках викладач-студент. Їх стосунки повинні бути діалогом, для цього слід поступово змінювати мислення як викладача, так і студента. Викладач повинен бути максимально об'єктивним і безособистісним у ставленні до студента. Натомість студент має сприймати викладача як джерело знань.

Збільшуючи кількість форм і методів активізації навчання на семінарських заняттях, на жаль, практично зменшується можливість реально оцінити якісну складову знань студента. Мова іде про перетворення процесу навчання не на отримання фахових знань у студента та формування економічного мислення, а на процес пошуку активних методів набору балів.

Ще однією проблемою застосування інноваційних підходів є критерії оцінювання використаних методик, які мають бути чітко визначені і доведені до відома студентів по кожному напряму дослідження тем дисциплін.

Дуже часто практичні та семінарські заняття випереджують лекційний курс, що негативно впливає на якість знань та об'єктивність їх оцінювання. Це спровоковано, на нашу думку, не завжди ефективним розподілом навчальних годин.

Крім того, відсутність можливості студента автоматично отримати оцінку знань з конкретних дисциплін без складання іспитів зменшує зацікавленість студента до навчання.

Тому, на нашу думку, пріоритетним на сучасному етапі розвитку освіти слід вважати використання освітніх технологій особистісно-діяльнісного спрямування. Особистісно-діялісна орієнтація навчання — це сучасна освітня форма, яка передбачає всебічне використання досвіду навчальної діяльності студента на всіх етапах лекційних, практичних, семінарських, лабораторних та інших форм занять. Серед особистісно-діялісних освітніх технологій у системі вищої школи слід виділити використання таких: програмоване навчання (блочне навчання, модульне навчання, технологія повного засвоєння знань); групові технології (колективний спосіб навчання, адаптивна система навчання); авторські технології навчання [1].

Найпоширенішими формами в системі вищої школи України для підготовки фахівців усіх рівнів є блочне і модульне навчання, покладене в основу визначення оцінки знань студентів багатьох провідних вищих навчальних закладів. Однак з досвіду ВНЗ Росії відомо, що найкращі результати навчання дає використання групових або авторських технологій навчання. На нашу думку, впливає потреба застосування на тих чи тих етапах підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів пристосованих до конкретної дисципліни, теми, що вивчається в межах її змісту, різних особистісно-діялісних освітніх технологій. Це дає найкращі результати щодо підвищення рівня знань студентів, майбутніх випускників університету.

Література

1. *І. В. Кривов'язюк, О. А. Кривов'язюк.* Шляхи підвищення якості підготовки фахівців економічного спрямування в рамках Болонської конвенції / Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. — Вип. 127/2012. — Серія: Педагогіка. — Севастополь, 2012. — С. 74—78.